

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 25Cb/20/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1204116951
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Hupka
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1204116951.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Hupkom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: v 1. rade: V. T., nar. XX.X.XXXX, Z..C.. S. XXXX/XX, XXX XX D. R., v 2. rade: H. T., nar. XX.X.XXXX, Z..C.. S. XXXX/XX, XXX XX D. R., obaja zast.: Mgr. Elena Szabóová, advokátka, Hlavné námestie 7, 940 01 Nové Zámky, o zaplatenie 2.936,09 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamieťa.

II. Žalovaným v 1.a v 2. rade súd priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca (pôvodne Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.) sa žalobou doručenou súdu dňa 17.06.2004 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaných (1.) V. W., 2.) V. T. a 3.) H. T.) spoločne a nerozdielne na zaplatenie istiny 2.936,09 eur s príslušenstvom titulom nevrátenia úverových prostriedkov poskytnutých podľa Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.08.2001. Nakoľko si žalovaná 1 ako hlavný dlžník neplnila svoje zmluvné povinnosti, pôvodný žalobca na to reagoval prostredníctvom upomienok, ktoré zaslal všetkým trom pôvodným žalovaným (žalovaní 2 a 3 majú postavenie ručiteľov). Z dôvodu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou 1, ju žalobca vyzval na okamžité vrátenie zostatku poskytnutých úverových prostriedkov, žalovaní 1-3 však svoje zmluvné povinnosti nesplnili. Žalovaná 1 v priebehu konania zomrela, preto súd konanie voči nej zastavil, a to uznesením zo dňa 03.05.2007, právoplatným dňa 10.07.2007. Uznesením z 12.02.2009 súd pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. vstúpil EOS KSI Slovensko, s.r.o. (na základe zmluvy o postúpení pohľadávok). Súd tiež uznesením zo dňa 21.09.2010, právoplatným dňa 29.10.2016 nepripustil, aby do konania na strane žalovaných v treťom a v štvrtom rade vstúpili dedičia po poručiťelke - F. W., nar. XX.XX.XXXX a T. W., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. S. XXX, D. S.. Uznesením z 16.03.2012 súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/264/2011, nakoľko jeho výsledok bol dôležitý pre určenie okruhu dedičov po priamej dlžníčke p. W. a miere ich zodpovednosti za záväzky poručiťelky. Výsledkom uvedeného konania bolo právoplatné rozhodnutie zo dňa 11.05.2015, že do dedičstva po poručiťelke patrí nehnuteľnosť v k. ú. D. S., LV č. XXX.

2. Na pojednávaní dňa 31.05.2018 žalobca uviedol, že konanie bolo voči žalovanej pôvodne v 1. rade (poručiťelke) zastavené z dôvodu úmrtia, pričom následne bolo dedické konanie zastavené z dôvodu nemajetnosti. V zmysle ust. § 546 Obč. zák. sa ručiteľský záväzok viaže na pohľadávku a nie na dlžníka.

Smrťou dlžníka ručiteľský záväzok nezaniká. Ručiteľ aj po smrti dlžníka naďalej ručí za záväzok dlžníka v rozsahu, v akom sa na to zaviazal. Samotný ručiteľský záväzok zaniká až zánikom samotnej pohľadávky, čomu v danom prípade nedošlo. Zároveň postupca, resp. následne žalobca nemohol v čase na podanie odvolania voči uzneseniu, na základe ktorého bolo konanie zastavené voči poručiteľke podať opravný prostriedok, nakoľko z objektívnych dôvodov nemal vedomosť o tom, že sa následne bude konať o novoobjavenom dedičstve po poručiteľovi. Táto skutočnosť nemá však na existenciu pohľadávky žiadny vplyv, pričom napriek tomu, že pohľadávka voči dedičom existuje, túto si už z dôvodu premlčania nároku žalobca nemôže uplatniť. To však nič nemení na tom, že následne si ju môžu ručitelia uplatniť voči dedičom, nakoľko premlčacia lehota pre nich začne plynúť až úhradou pohľadávky veriteľovi.

3. Zástupca žalovaných na pojednávaní dňa 31.05.2018 uviedol, že podaním z 03.03.2008 žalovaní oznámili, že požiadali o prejednanie novoobjaveného dedičstva po poručiteľovi a teda minimálne od tohto dátumu je daná vedomosť žalobcu o tom, že poručiteľka nezomrela nemajetná a je dôvodný predpoklad, že záväzok poručiteľky bude možné uspokojiť z aktív dedičstva. Žalobca nepodal opravný prostriedok proti uzneseniu súdu, ktorým súd nepripustil vstup právnych nástupcov žalovanej pôvodne v 1. rade do konania. Preto sa žalovaní dovoľovali aplikácie podľa § 548 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mohol voči veriteľovi uplatniť dlžník. Dlžníčka by mohla počnúc 11.07.2010 uplatniť námietku premlčania a preto, že tak už nemôže urobiť, toto právo vzniesť námietku premlčania podľa § 100 a 101 Obč. zák. prináleží ručiteľom. Zároveň ručitelia odopierajú veriteľovi plnenie s oporou v § 549 Obč. zák., podľa ktorého ručiteľ môže plnenie odoprieť, pokiaľ veriteľ zaviniť, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník. Nie veriteľ, ale ručitelia boli tí, ktorí aktívne pátrali po majetkových pomeroch poručiteľky (voči ktorej bolo konanie zastavené), iniciovali konanie novoobjavenom majetku poručiteľky a tak isto to boli oni, ktorí žiadali aby pohľadávka žalobcu bola určená ako pasívum do dedičstva. Veriteľ bol v tomto smere pasívny a to aj v tom, že nevyužil zákonné oprávnenie na podanie odvolania voči uzneseniu na č.l. 143 a bol nečinný aj v konaní o dedičstve po poručiteľke. Žalovaní žiadajú, aby súd žalobu zamietol, a to z 3 dôvodov: 1. dôvodom je uplatnená a v konaní vznesená námietka premlčania dlhu voči dlžníčke, ktorú vznášajú v súvislosti s § 548 ods. 2 Obč. zák., 2. dôvodom je odopretie plnenia ručiteľov podľa § 549 Obč. zák., keď z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní týkajúcom sa aj predmetného záväzku poručiteľky boli aktívni ručitelia, teda žalovaní manželia T. a zároveň je preukázaná pasivita žalobcu a 3. dôvodom je rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 Obč. zák., keďže za daných okolností by priznanie plnenia veriteľovi a zaviazanie žalovaných na plnenie veriteľovi odporovalo dobrým mravom, a to aj s prihliadnutím na starú rímsku zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“. Tým, že veriteľ preukázal, že nebol bdely a sám sa nestaral o svoju pohľadávku, nebolo by spravodlivé, aby tomuto jeho konaniu priznal súd právnu ochranu na ťarchu žalovaných.

4. Žalobca na pojednávaní dňa 11.06.2020 sa pridržiaval písomne podanej žaloby a všetkých písomných vyjadrení urobených v konaní a navrhol rozhodnúť v zmysle petitu podanej žaloby

5. Žalovaný na pojednávaní dňa 11.06.2020 uviedol, že žalobca, ktorého zaťažuje povinnosť tvrdení a povinnosť ich preukázať, žiadnym spôsobom ani na zásadné námietky žalovaných nereagoval. Ich tvrdenia nepoprel a preto by mal súd vychádzať z toho, že ide o tvrdenia procesné nepopreté. Zároveň upozornil, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto k zmluve uzavretej v r. 2001 nemohli byť platné VOP z r. 2004. Žalobca ako dodávateľ v spotrebiteľskom právnom vzťahu nepreukázal ani čerpanie úveru, ani jeho účelovosť čerpania, ktorou by mal podmieňovať čerpanie. Domáha sa plnení, ktoré sú v rozpore so spotrebiteľskou právnou úpravou, a to napríklad poplatky za vedenie účtu mimoriadneho medziúveru, poplatok za spracovanie medziúveru a zmluvné dojednanie čl. II bod V Zmluvy o medziúvere a čl. II bod I Zmluvy o stavebnom úvere, ktoré sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Keďže ako súdy judikovali, prioritným záujmom spotrebiteľa je započítanie platieb na istinu a nie na sankčné úroky a poplatky. Žalobca v konaní nepreukázal, z čoho pozostáva žalovaná suma, akou mierou sa na žalovanej sume podieľajú sankčné úroky, v akej výške, za aké obdobie. Či súčasťou žalovanej istiny je aj „kapitalizované prísľušenstvo“, prípadne iné poplatky, sankcie, nároky, ktoré neboli v spotrebiteľskej zmluve individuálne dohodnuté. Napriek tomu, že žaloba bola podaná za účinnosti OSP a teda nie je možné v zmysle § 470 CSP na konanie uplatňovať plnú koncentračnú zásadu, aj Občiansky súdny poriadok ukladal žalobcovi povinnosť svoj žalovaný nárok riadne preukázať. Toto platí od 1.7.2015. Žalovaní uplatňujú voči žalobcovi námietku premlčania podľa § 306 ods. 2 Obch. zák. a § 548 ods. 2 Obč. zák. a už v predchádzajúcich štádiách konania vzniesli námietku podľa § 549 Obč. zák., teda odopretie plnenia, pokiaľ veriteľ zaviniť, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník, čo sa v tomto prípade vzťahuje na právnych nástupcov alebo dlžníčky. S poukazaním na to, že po dlžníčke

zostal majetok a do výšky nadobudnutého dedičstva by pri riadnom postupe veriteľa zodpovedali právni nástupcovia za žalovaný záväzok do výšky hodnoty nadobudnutého dedičstva. Vzhľadom na to, že od r. 2005 žalobca nepreukázal svoj nárok tak, aby ho bolo možné matematicky a z hľadiska právnych titulov preskúmať, navrhujú žalovaní, aby súd túto pasivitu vyhodnotil v neprospech žalobcu a rovnako, aby zohľadnil aj vlastnú aktivitu žalovaných, smerujúcu k tomu, aby bolo prejednané novoobjavené dedičstvo po poručiteľke - dlžníčke, a teda pre prípad, že by súd žalobe úplne alebo čiastočne vyhovel, aby tieto okolnosti posúdil ako okolnosti hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov žalobcovi.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom

Podľa § 306 ods. 2 Obchodného zákonníka ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie je oprávnený dlžník, a použiť na započítanie pohľadávky dlžníka voči veriteľovi, ak na započítanie by bol oprávnený dlžník, keby veriteľ vymáhal svoju pohľadávku voči nemu. Ručiteľ môže použiť na započítanie aj svoje pohľadávky voči veriteľovi.

Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

Podľa § 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

Podľa § 549 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže plnenie odoprieť, pokiaľ veriteľ zaviniť, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

7. Súd vyhodnotil žalobou uplatnený nárok v súlade s predloženými listinnými dôkazmi, ako aj s citovanými zákonnými ustanoveniami a dospel k záveru, že tento je skutkovo i právne v celom rozsahu neopodstatnený. Predmetom konania je zaplatenie istiny 2.936,09 eur s príslušenstvom titulom nevrátenia úverových prostriedkov poskytnutých podľa Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.08.2001, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a dlžníčkou V. W., ako aj ručiteľmi V. a H. T. (žalovaní 1 a 2). Pokiaľ ide o ručenie, právny predchodca žalobcu bol v zmysle § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný písomne vyzvať dlžníčku (V. W.) na zaplatenie dlžnej sumy a ak táto neplnila, dlh sú povinní splniť ručiteľia. Právny predchodca žalobcu si uvedenú zákonnú povinnosť splnil. Nakoľko však dlžníčka v priebehu konania zomrela, žalobca bol povinný písomne vyzvať dedičov dlžníčky, aby splnili predmetný dlh, ak to výška dedičstva umožňovala. Zo žiadneho dôkazu založeného v spise však nevyplýva, že by tak žalobca urobil, alebo že by vôbec aktívne zisťoval okruh dedičov po poručiteľke - dlžníčke. Uznesením právoplatným dňa 10.07.2007 súd zastavil konanie voči dlžníčke (pôvodne žalovanej v 1. rade), pričom následne podaním zo dňa 03.03.2008 právna zástupkyňa žalovaných žiadala odročiť pojednávanie z dôvodu súdneho konania o dedičstve ohľadom novoobjaveného majetku poručiteľky. Aj keď súd uznesením z 21.09.2010 nepripustil vstup dedičov dlžníčky do konania z dôvodu, že v danom čase neexistoval žiaden známy majetok poručiteľky, ktorý by mohol byť predmetom dedičstva, žalobca naďalej zostal neaktívny a nezaujímal sa o to, či dedičia dlžníčky sú schopní zaplatiť predmetnú pohľadávku žalobcu. A to ani po tom, ako bolo konanie prerušené pre iné konanie, ktorého výsledok bol dôležitý pre určenie okruhu dedičov a ich miere zodpovednosti za záväzky poručiteľky. Následne Okresný súd

Nové Zámky vydal rozsudok, právoplatný dňa 11.01.2017, v ktorom určil, že do dedičstva po poručiteľke patrí aj nehnuteľnosť. Žalobca tak mohol predpokladať, že dedičia už budú schopní zaplatiť predmetnú pohľadávku a bol povinný vyzvať ich na plnenie, čo však opäť neurobil a neurobil tak ani po tom, čo bolo vydané osvedčenie o dedičstve zo dňa 19.01.2018, v zmysle ktorého zdedili dvaja dedičia po poručiteľke predovšetkým nehnuteľný majetok v hodnote 27.161,75 eur. Pasivita žalobcu má tak za následok aplikáciu uvedeného ustanovenia § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čiže možno uzavrieť, že ručiteľia - žalovaní 1 a 2 nie sú povinní splniť dlh, keďže žalobca riadne nevyzval právnych nástupcov dlžníčky na uhradenie dlhu. Okrem toho je tiež na mieste aplikácia ustanovenia § 549 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaní 1 a 2 odopreli plnenie (a mali na to plné právo) z dôvodu, že žalobca zaviniť nemožnosť uspokojenia pohľadávky dedičmi poručiteľky. Relevantná je aj námietka žalovaných ohľadom premlčania žalovaného nároku, nakoľko konanie bolo voči dlžníčke právoplatne zastavené dňa 10.07.2007, t. z. žalobca mal možnosť uplatniť si svoju pohľadávku voči dedičom dlžníčky súdnou cestou v premlčacej lehote 3 roky (do dňa 10.07.2010), čo však neurobil, preto jeho žalovaný nárok zanikol, a to tak voči dedičom dlžníčky, ako aj ručiteľom zo zmluvy (žalovaným 1 a 2). Keďže žalovaní premlčanie namietli, nie je možné premlčané právo žalobcovi priznať, čo je relevantný dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Ak je nárok z hlavného záväzku medzi veriteľom a dlžníkom premlčaný, nemožno veriteľovi priznať nárok ani voči ručiteľom, nakoľko obsah ručiteľského záväzku sa riadi obsahom hlavného záväzku (čiže ručenie má len akcesorický charakter k hlavnému záväzku). Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je žaloba v celom rozsahu nedôvodná, preto ju súd zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, na základe ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže v tomto konaní mali plný úspech vo veci žalovaní 1 a 2, súd im priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.